

LIUBLJANA
za
vse države

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velje za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CHelsea 3-1242
No. 253. — Štev. 253. NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 28, 1936—SREDA, 28. OKTOBRA 1936 Volume XLIV. — Letnik XLIV.

FAŠISTI SO ZACELI OFENZIVO PROTI KATALONIJI

Delavska internacionala na strani španske vlade

VSE GLAVNO MESTO JE OBDANO S STRELNIMI JARKI, TODA FRANCO PRAVI, DA GA BO LAHKO ZAZVETI

Republikanci odbili napad pri Huesci. — Fašisti so odrezali železnico proti morju. — Prebivalstvo v avtomobilnih beži iz Madrida. — Francoski socialisti zahtevajo, da je odpravljena blokada proti madridski vladi.

BARCELONA, Španska, 27. oktobra. — Ljuti boji se vrše že več dni za posest vasi Tardienta, kjer je poglavitno vladno oporišče za napad v smeri proti Huesci. Fašisti so proti Tardienta poslali močna ojačenja, toda republikanci so vse napade odbili.

Fašistični glavni stan naznanja, da namerava v kratkem pričeti veliko ofenzivo proti Kataloniji. — Predsednik Manuel Azana se nahaja v Barceloni, glavnem mestu katalonske province.

Boji za Tardiento so trajali 52 ur in je bilo v njih udeleženih 10,000 vojakov. V prvih vrstah so se borili Marokanci, katere so republikanci pustili, da so se približali njihovim postojankam, nato pa so jih pričeli streljati s strojnimi. Fašisti so imeli 1000 ubitih in ranjenih.

TALavera de la REINA, Španska, 26. okt. — Močan republikanski protinapad je bil odbit po celodnevni vroči bitki.

Fašistični letalci poročajo, da so videli dolgo vrsto avtomobilov, ki prihajajo iz Madrida in vozijo proti Valenciji.

Fašistični poveljniki trdijo, da so vsi ministri v Barceloni. V Madridu je ostal še samo ministrski predsednik Francisco Largo Caballero.

Fašistični glavni stan naznanja, da je bila vsaka železniška zveza z Madridom odrezana in da bo glavno mesto padlo v treh do desetih dneh.

Fašistični letalci, ki so letali nad Madridom, pravijo, da je mesto obdano s strelnimi jarki, vendar pa je general Franco prepričan, da bo Madrid primeroma lahko zavzel. Pri tem se spominja bitke pri Navalcarnero, kjer se republikanci v svojih zakopih niso skoro nič upirali.

LONDON, Anglija, 27. oktobra. — Vnanji minister Anthony Eden je poslal po novega španskega poslanika Pablo de Azcarate ter mu je z odločnimi besedami očital, da na posredovanje angleške vlade španska vlada ne mara zamenjati ujetnikov s fašisti.

PARIZ, Francija, 26. oktobra. — Osrednji urad internacionalne sindikalistične federacije in socialistična delavska internacionala sta imela ves dan sejo in sprejela resolucijo, ki poziva vse delavce, da zahtevajo, da je preklicana blokada proti madridski vladi.

Konferenca je bila sklicana na prošnjo angleških delavcev in konferenci je predsedoval sir Walter Citrine.

Vsi socialisti celega sveta so zelo razburjeni zaradi dogodkov na Španskem ter zatrjujejo, da ima madridska vlada pravico dobivati orožje od koderkoli za svojo obrambo.

SAINT JEAN de LUZ, Francija, 26. oktobra. — Poveljnik španskih fašistov na severu, general Emilio Mola, je ukazal svojim četam na fronti pri Bilbao, da ostanejo v defenzivi, dokler ne pade Madrid. Po padcu glavnega mesta se bo tudi na severu zopet pričela ofenziva.

Vse vojaštvo, ki ga je mogoče pogrešati okoli Bilbao, je bilo poslano na fronto proti Madridu.

ROOSEVELT SE JE ZAVZEL ZA ZAMORCE

Predsednik ne pozna pozabljenega plemena. — Roosevelt je bil navzoč pri otvoritvi kemičnega poslopja za črnce Howard vseučilišča.

WASHINGTON, D. C., 27. oktobra. — Pred poslušalstvom, ki je obstajalo skoro izključno iz črncev, je predsednik Roosevelt izjavil, da med ameriški državljani ne smejo biti pozabljeni ljudje in pozabljena plemena.

Predsednik je dal to obljubo pri otvoritvi novega kemičnega poslopja Howard vseučilišča za črnce.

Predsednik je v svojem govoru izjavil, da je vlada dala Howard vseučilišču tri nova poslopja in sicer na eni strani v soglasju s svojim programom, da povsod po deželi zmanjša brezposelnost, na drugi strani pa tudi v okvirju programa, da tudi v času gospodarske krize vzdržuje šole v normalnem stanju in jih celo povečuje.

Roosevelt je še dodal, da je njegova vlada skušala po vseh delih dežele preskrbeti delo brezposelnim, da se more narod veseliti javnih del.

„Dokler je človeško mogoče,“ je nadaljeval predsednik, je vlada sledila načelu, da med ameriški državljani ni pozabljenih ljudi, niti pozabljenega plemena. To je pametna in v resnici ameriška politika — in ji bomo tudi še dalje ostali zvesti.“

Predsednik je imel svoj govor popoldne, medtem ko je dopoldne pripravljali govore, ki jih še namerava imeti pred volitvami. Prvi večji govor, ki ne bo političen, bo imel pri slavnostih ob priliki 50. obletnice Boginje svobode danes na Bedloe otoku v newyorškem pristanišču.

NI PLJAČE NA DAN VOLITEV

ALBANY, N. Y., 27. okt. — Newyorški hotelirji in restavratirji so vprašali pristojno oblast, če bodo smeli na dan volitev servirati pijačo, katero so gostje že prejšnji dan naročili in plačali.

Dobili so odgovor, da bo prihodnji teden prepovedano točiti pijačo od šestih zjutraj pa do devetih zvečer, ko bodo odprti volilni prostori.

Kdor se bo proti temu prekršil, mu bo odvzeta licenca.

OSEM KAZNENCEV POBEGNILO

WETUMPKA, Ala., 27. okt. — Iz tukajšnje kaznilnice je davi pobegnilo osem kaznencev. Ko so plezali preko zidu, so stražniki streljali nanje, pa niso nikogar zadeli. Pobegnili so v bližnji gozd.

BELGIJSKA POLITIKA SE JE SPREMENILA

Meja proti Franciji mora biti utrjena. — „Spomnite se Abesinije,“ je rekel vnanji minister Spaak.

BRUSELJ, Belgija, 27. okt. — Belgijska vlada, ki je bila doslej vedno naklonjena Franciji, bo naprosila parlament, da dovoli, da je belgijska meja proti Franciji utrjena, kot je utrjena meja proti Nemčiji.

Ta namera je v tesni zvezi z nevtralnostjo, katero je kralj Leopold razglasil 15. okt. Utrditev meje proti Franciji pa pomeni, da je vlada s tem hotela vstreti Francem, ki so naklonjeni Nemčiji ter so zahtevali, da je utrjena tudi meja proti Franciji, ker je utrjena meja proti Nemčiji.

Parlament je bil sklican na izvanredno zasedanje, da dovoli nove izdatke za vojaštvo in podaljša vojaško službo od enega leta na 18 mesecev.

Parlamentu pa bo tudi vnanji minister Paul T. T. Spaak razložil novo vnanjo politiko.

„elgija se ne more odpovedati svojim starijem idejam,“ je rekel Spaak. „Ostanem pristaš kolektivne varnosti in Lige narodov. Toda kot vnanji minister se zavedam svoje odgovornosti. Za Belgijo ne morem dobiti varnosti samo s kolektivno varnostjo. Spomnite se Abesinije! Obrambo svoje zemlje je naslanjal na medsebojno pomoč. Brez Lige bi bil neguš sklenil zveze. In ako bi bil to storil, bi Abesinija bila še danes.“

LETOS JE VEČ AVTOMOBILSKIH NEZGOD KAKOR LANI

CHICAGO, Ill., 27. oktobra. — National Safety Council je izdal poročilo, iz katerega je razvidno, da se je v prvih devetih mesecih tekočega leta v avtomobilskih nezgodah smrtno ponesrečilo 25.850 oseb, torej nekaj več kakor lani v istem času. Če se bodo smrtno nesreče vršile v istem razmerju, jih bo do konca leta okoli 37,500.

OTROK USTRELIL OČIMA

MEMPHIS, Tenn., 26. okt. — Petnajstletni Odell Bowden je čakal s puško pri oknu, kdaj se bo vrnil z dela njegov oče, 27 letni Rueben Barker. Ko ga je opazil, je oddal nanj več streliv.

Pozneje je izjavil na policijski stražnici: — Mat je noč in dan jokala, ker jo je pretepal. Tega nisem mogel več prestajati.

MORRILEC NOČE ODGOVARJATI

Morilec svoje matere je odklonil zaslišanje. — Zadevo bo nato dobila v roke porota.

HUNTINGTON, W. Va., 27. oktobra. — Charles Baldwin, ki je obdolžen, da je 17. oktobra umoril svojo mater, je bil prepeljan v kaznilnico Cabell okraja in bo jutri pripeljan pred policijo, sodnika Phippsa. Njegovi zagovorniki pa pravijo, da odklanja vsako zaslišanje in tako bo prišla njegova zadeva v februarju pred veliko poroto.

Baldwin, ki je star 41 let in sin milijonarja, ne bo zahteval, da je pod jamščino izpuščen na svobodo. Njegovi zagovorniki pravijo, da je Baldwin bolan in da je boljše zanj, ako stalno ostane pod nadzorstvom. Pred nekaj leti je pri neki nezgodi izgubil nogo.

Medtem pa je bilo iz policijskega laboratorija sporočeno, da so krvni madeži, ki so bili najdeni na robcu, ki je bil zaradjen okoli vratu žrtve, in na Baldwinovih pajamah identični. Na truplu umorjene, 63 let stare žene, so bile rane na čelu in na ramah in so morale biti prizadete z ostrim predmetom.

Baldwin je rekel, da je prišla kri na njegove pajame, ko ga je hišnja poklicala, ko je našla materino truplo. Baldwin svoje dejanje trdovratno taji.

GEN. JOHNSON JE POVEDAL SMTHU PAR GORKIH

TROY, N. Y., 26. oktobra. — General Hugh S. Johnson, bivši načelnik National Recovery Administration, je rekel nocoj tukaj:

— Najbolj presenetljiv pojav v tej kampanji je ubogi stari Al Smith, ki se je s pomočjo preprostega ljudstva v državi New York od ubogega prodajalca rib na Fulton Street Marketu povzpel tako visoko, da je leta 1928 kandidiral za predsednika Združenih držav. Nedavno ga je pa kupila kapitalistična Liberty League z dušo, telesom in hlačami vred.

KRALJ MED NAJBEDNEJŠIMI

Po svoji navadi, ki jo je prakticiral še kot prestolonaslednik, se je angleški kralj Edvard VIII. odločil, da bo prihodnji mesec obiskal najubožnejše rudarske kraje Južnega Walesa. Ne bo obiskal velikih mest, temveč samo kraje, kjer je beda največja. Njegova odločitev je prišla povsem nenadno.

ZVEZA PROTI BOLJŠEVIKOM

Japonska je skupno z Nemčijo in Italijo nasprotnica boljševizma. Avstrija in Madžarska boste priznali italijansko cesarstvo.

RIM, Italija, 26. oktobra. — Japonska, Italija in Nemčija so si edine v tem, da odklanjajo boljševizem. Tako zagotavlja italijanski vladni krogi. Od druge strani pa prihaja zanimanje, da bi med temi tremi državami bila sklenjena kak tajna pogodba proti sovjetski uniji, bodisi v Evropi, ali Aziji.

Toda ni brez vsake važnosti, da urednik Mussolinijevega lista „Giornale d'Italia“ Virginio Gayda, v svojem članku govori o veliki zaslugi Japonske v službi civilizacije.

„Nemčija in Italija sta se odločno postavili proti komunizmu,“ pravi Gayda, „in Japonska se je pridružila njunemu stališču.“

V splošnem je mogoče reči, da zasleduje Japonska slične cilje kot Nemčija in Italija.

„Japonska je prednja straža žive, gradeče civilizacije po pokrajinah Tihega oceana in vodi odkrit boj za obrambo celega azijskega kontinenta proti razdirajočim vplivom komunizma,“ piše Gayda.

„Japonska je zapustila Ligo narodov, ker Liga narodov ni pokazala nikakega poznavanja življenjsko potrebne problema Mandžurije, kakor se je tudi postavila nevedno v abesinskem vprašanju proti Italiji.“

Četudi pa Italija in Nemčija to sorodstvo v mišljenju z Japonsko z zadovoljstvom pozdravljate, ste načeloma proti pogodbam, v katerih je preveč pogodbениkov, ker konstruktivna načela Italije in Nemčije univerzalne metode in pretiravanje „paktomanije“ izključujejo.

„Paktomanija bi bila splošna in neodločna in bi mogla voditi do nasprotujočih si obveznostih in ne bi bila učinkovita.“

Rim pričakuje, da boste Avstrija in Madžarska v kratkem priznali italijansko nadoblast nad Abesinijo.

HOOVER BO GOVORIL V CHICAGU

CHICAGO, Ill., 26. oktobra. — Bivši predsednik Herbert Hoover je došel sem iz New Yorka in začel sestavljati govor, ki ga bo imel v petek.

NAROČITE SE NA „GLAS NARODA“, NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V DRŽAVAH.

STALIN POTRDI SVOJO SMRT

Po njegovem mnenju nad časnikarskimi poročili ni mogoče dvomiti. Ako sem mrtev, pustite me v miru.

MOSKVA, Rusija, 27. okt. — Diktator Josip Stalin je šel še korak dalje, kot pa ameriški humorist Mark Twain, ki je poročilo, da je umrl, označil kot zelo pretirano.

Stalin je namreč na urad Associated Press v Moskvi pismono kratko sporočil, da naj svet samo veruje, da je mrtev in da ga naj na onem svetu v njegovem miru ne moti.

Pismo je napisal sam Stalin v odgovor na vprašanje, katero je urad United Press 22. oktobra vložil v Kremlju.

Stalin je napisal: „Gospod Charles P. Nutter, vodja United Press urada, Moskva. Velečenjeni gospod!

Iz poročil izpuzemskega časopisja mi je znano, da sem se že davno poslovil od tega grešnega sveta in da sem se preselil v večnost.

Ker nad takimi poročili inozemskega časopisja ne smemo dvomiti, če si ne želimo biti črtani iz imenika civiliziranih ljudi, Vas prosim, da jim verjamete in da me ne motite v mojem miru na drugem svetu.

S spoštovanjem J. Stalin.“

Urad United Press je vsled mnogih poročil, da je Stalin nevarno bolan, ali pa da že celo umira, vprašal Kremelj za pojasnilo.

KINEMATOGRAFI BODO POKLAGOMA IZGINILI

NOTTINGHAM, Anglija, 26. oktobra. — Angleški dramatik John Drinkwater pravi, da bo do v teku 25 let izginila vsa kino-gledališča. Televizija jih bo namreč popolnoma izpodrinila.

VON PAPAN NA MADŽARSKEM

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 27. oktobra. — Nemški poslanik na Dunaju Franz von Papan je došel „na lov“ v madžarsko vas Gyulavari blizu rumunske meje.

ZRTVE POVODNJI NA POTOVANJU

ČENGTU, Kitajska, 27. okt. — Nad 1000 lačnih beguncev iz krajev velike povodnje v južnem delu province Honan je na potu v provinco Šansi,

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovall pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

OGORČENJE V PRIMORJU

Iz poročila beograjske časnikarske agenture "Agis" posnemamo sledeče: —

— Znano je, s kakšno odločnostjo se bori globoko verni slovensko in hrvatsko prebivalstvo Julijske Krajine proti fašističnim prizadevanjem, da se odpravi slovenščina iz cerkva. Italijani skušajo popolnoma prepovedati slovenske pridige, molitve in petje.

— Verniki smatrajo te napade fašističnih oblasti za nesramno in zlobno kršenje svetih pravic.

— Kadarkoli je izdana kaka nova odredba, se verniki z zaupanjem obračajo k svojim dušnim pastirjem, pričakujoč od njih odločne obrambe narodnih in verskih pravic v cerkvi, ki so poleg vsega tega že zaščitene s konkordatom.

— V največ slučajih pa dožive razočaranje, kajti največkrat so višje cerkvene oblasti v tem pogledu silno mlagne. Zadnji čas se je pa zgodilo marsikaj, kar navdaja naše ljudi s prepričanjem, da nameni fašističnih oblasti ne zadevajo pri visokih cerkvenih dostojanstvenikih na odpor, pač jih pa slednji celo podpirajo.

— Komaj trije tedni so minili izza dne, ko je goriška policijska oblast prepovedala uporabo slovenskega jezika v goriških mestnih cerkvah.

— Na protest duhovnikov je odgovoril goriški nadškof Carlo Margotti, da je v tem pogledu brez vsake moči, kajti pri tem gre za višjo oblast.

— Isti nadškof je izdal par dni nato pastirsko pismo, pisano samo v italijanskem jeziku, dasi je večina njegovih vernikov slovenskega rodu.

— V pismu poziva vernike svoje škofije, naj se v velikem številu udeležijo romanja v Rim, ki se bo vršilo ob osemdeseti obletnici rojstva papeža Pija XI.

— V tem pastirskem pismu so besede, ki so napravile porazen vtis na vernike, kateri v odločni borbi s fašističnim Rimom branijo zadnje ostanke svojih narodnih pravic. Nadškof je namreč zaključil pastirsko pismo z besedami: —

— Mi smo prepričani, da se bodo vrtili verniki s tega romanja poboljšani, z novimi dobrimi sklepi, bolj vdani stolici sv. Petra, bolj rimski v svojih sreih in dejanjih, tako rimski kot je bil Kristus Rimljan. Zatorej v Rim, pred noge papeža Pija XI!

Slovence v Julijski Krajini so te besede ogorčile, posebno pa besede, s katerimi je označil nadškof Kristusa za Rimljana.

Romanje v Rim bodo našli ljudje vsledtega bojkotalirali.

DVE NAJVEČJI ARMADI EVROPE

Nemčija in Rusija se zadnja leta vedno bolj odtujujeta, ker je zavzel Hitler najodločnejše stališče proti boljševizmu. Ni torej izključen oborožen spopad med obema državama kot izhod iz vedno hujše napetosti. Zato je seveda najvažnejše vprašanje, kako sta obe državi oboroženi odnosno kako se še mislita oborožiti. Zaenkrat kaže, da sta obe državi približno enako oboroženi in da imata tudi približno enaki vojski. Nemška vojska šteje v mirnem času okrog 2,000,000 mož, ruska pa tudi približno toliko. Tu di glede oborožitve, zlasti najmodernejše, sta obe državi približno enako močni. Obe gradita močno zračno brodogve in na tisoče tankov, obe v vsej naglici zapolnjujeta vrzeli v svojem težkem topništvu.

Vendar pa vidimo tudi na obeh straneh pomanjkljivosti. Glede moralne strani ima sovjetska armada pred nemško gotovo veliko prednost. Splošna vojaška dolžnost, veljavna v obeh državah, daje tudi večjo in ostrejšo politično opozicijo nemški nego sovjetski armadi. V Rusiji je enotna politična vzgoja obsegla že najmanj 15 letnikov, dočim lahko govorimo v Nemčiji komaj o treh ali štirih. Politično in torej tudi moralno je rdeča armada odločno močnejša od nemške. Kar se tiče izvežbanosti nižjega poveljniškega zbora, sta si obe armadi približno enaki, samo da se zdi v rdeči armadi ta zbor bolj homogen, v nemški je pa preveč pester, ker se na hitro roko dopolnjuje s podčastniki in starimi rezervnimi in aktivnimi častniki, z mladimi študenti itd. Srednji poveljniški zbor se zdi v rdeči armadi tudi boljji, ker je prišel v Nemčiji v zadnjih letih srednji poveljnik do najvišjih mest.

Nemški bataljoni in polki imajo mlade poveljnike brez bogatih izkušenj. Višji poveljniški zbor je glede taktike in vojnih operacij tudi boljji v rdeči armadi. Kar se pa tiče poveljniške tehnike, vodstva, preskrbe in prevoza, pa prevladuje nekoliko nemška armada nad sovjetsko. Nemci so že po

naravi boljji organizatorji in preciznejši delavci, dočim so Rusi pogumnejši v koncepcijah. Izvežbanost redne vojske je na obeh straneh enako dobra. Kar se tiče oborožitve, kaže vse, da imajo Nemci kakovostno premoč, kajti njihova vojna industrija je starejša in bolj izkušena od sovjetske, pa tudi zato ker ima nemška armada glede izvežbanosti mnogo starejše tradicije od ruske. V taktiki bi bila nemška armada konservativnejša, toda zelo precizno delujoča, sovjetska pa naprednejša, toda glede poveljnikov manj temeljita. Nemška oborožitev prednjači po materialu in bojni kakovosti, sovjetska pa po množini in temeljito rešenem vprašanju specialnih vrst orožja.

Spopad oboroženih sil bi izpadel taktično v korist Rusije, operativno bi se pokazala premoč Nemčije, dokler bi si stali nasproti enaki sili. Kar se tiče potencialnih sil, je jasno, da so sovjetske najmanj dvakrat večje od nemških. Če morejo Nemci postaviti iz enega milijona prebivalcev 4 divizije, bi imeli po splošni mobilizaciji nekaj nad 250 divizij. Če bi hoteli Rusi iz enakega števila prebivalcev postaviti tudi 4 divizije, bi štela njihova armada 700 divizij. Najzanimivejše je pa, da ima Rusija za vso to ogromno armado dovolj oborožitvenih sirovin, živil in drugih potrebščin. Ruska industrija je dobro razmeščena in zaščitena. Naravnost ogromnega pomena bi bil prenos prestolnice Rusije iz Moskve v Omsk. To bi pomenilo, da bi bila Rusija edina država na svetu, čije prestolnice bi sploh ne bila pristopna nobenemu sovražnemu orožju, niti zračnemu brodogvu ne, ker najbrž nikoli ne bomo imeli letal s tako ogromnim akcijskim radijem. Pomisliti moramo namreč, da je od Omska do poljubne meje Rusije na tisoče in tisoče kilometrov. Nemčiji pa manjka mnogo strateških sirovin, zlasti pa tudi hrane za daljšo vojsko.

Če bi se torej Rusija in Nemčija spopadli, bi bil izid vojne že vnaprej precej jasen. Nemčija bi doživela hud poraz. Sedanja Rusija namreč ni niti senca carske Rusije v vojaškem pogledu in to dobro vedo vsi njeni sovražniki. Zato je razumljiva nemška politika, ki išče na vseh straneh proti Rusiji zaveznike in ki bi rada Rusijo izolirala. Če bi bila Nemčija omejena samo na lastna sredstva, bi ji ne zadostovala proti Rusiji niti japonska pomoč.

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo proti dražljivosti, ki pomiri in odstrani bolečino in hotečine pretegnjen in izpahnenj.

PAIN-EXPELLER
znanka Sidro v vseh lekarnah.

EXPELLER LINIMENT

BRANILEC ŠPANSKE VLADE

Za obrambo španske vlade pred fašisti se javljajo prostovoljci vseh stanov in starosti. Prostovoljec, ki ga kaže slika, je star nad sedemdeset let.

EPOHALNI USPEH

Motreč izrazito vrsto konstruktivne zakonodaje, ki jo je predlagala in udeležila Rooseveltova administracija, da zaustavi povodenj nesreč, ki so zadele ameriški narod leta 1929, je bila ustvarjena Federal Deposit Insurance Corporation, za epohalni uspeh. S to postavlo je bila vrnjena stabilnost, v vseh plasteh našega prebivalstva se je pa utrdilo zaupanje v bodočnost.

Ko je začela poslovati ta konstruktivna in zaščitna agencija, je predvsem vsa delala naenkrat občutila, da sta bila panika in strah zadnjih let uspešno odstranjena ter da sta se z zavaranjem vseh bančnih vlog zastonj vrnila zaupanje in varnost.

V Hooverjevih letih "prosperitete" so se banke na tevo in na desno tako naglo majale, da je do koncu njegovega termina doseglo število propadlih bank 6,364. Če dodamo k temu še osem let Harling-Coolidgeove administracije, se je vsled propada število bank v Združenih državah zmanjšalo za polovico, na vlogah in investicijah je bilo izgubljenih \$3,000,000,000. Z drugimi besedami, vsako leto je propadlo povprečno po 642 bank, vsled česar ni bilo nič čudnega, če je zaupanje v bančni sistem popolnoma izgubilo.

Danes si ponovitve tega stranskega poloma ni mogoče predstavljati. Danes ljudje ne žive več v paničnem strahu, kajti več kot 98 vseh vložnikov v 14,000 zavaranih bankah povsem zaščitnih proti vsaki mogoči izgubi. Danes je dolžnik zaščitni vsakopravni sistem ekscesom in slabemu upravljanju. Tudi bankir je bolj zadovoljen, kajti Deposit Insurance štiti vložnika, izboljšuje stališče delavca, pospešuje biznes farmerja in trgovca ter omogoči vsem deliti dobroto zaščite za vse. B a n e v l o g e s o n a r u s l a n a p a \$24,000,000,000, število vložnikov pa znaša več kot 2,000,000.

Federal Deposit Insurance Act je samo eden v celem številu zgodovinskih uspehov, ki jih je dosegla Rooseveltova administracija v namenu, da nadomesti neuravnan razmere s trajno stalnostjo in da zavaruje blagostanje vseh elementov našega naroda.

Adv't - Democratic Nat'l Committee

SMRTNA NESREČA ROJAKA

V Rock Springs, Wyo., se je pri Central Coke and Coal Co. (sedaj Colony Coal Co.), smrtno ponesrečil John Dolinar, star okrog 50 let. Zaposlen je bil pri takozvanih conveyor strojih. Padla je nanj skala in ga pobila do smrti. Rojen je bil v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. Zapustil je ženo, sina in hčer ter brata in sestro. Bil je član SNPJ. Pri rovu je zaposlenih več Slovencev. "Leskovčev John" je že tretji, ki je izgubil življenje v tekočem letu.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Naši v Ameriki

Umrl je starosta Slovencev na Calumetu, Jos. D. Grakek, star 78 let. Doma je bil iz Dobljeh pri Črnomlju. Zapuščala večje število odraslih otrok. Sopraga mu je umrla pred 3 leti. Ranjki je bival na Calumetu blizu 60 let in je zadnji ustanovitelj prvega slov. poddruštva v Ameriki, dr. sv. Jožefa, ustanovljeno 17. sept 1882 na Calumet, Mich.

Rojak Jos. Plautz, član oddelka nočnih mestnih čuvajev v Calumet, Mich., je dalj časa bolehal in je, po navodilih Mayo zdravnikov ozdravel in nastopil zopet svojo službo.

Rojak M. F. Kobe v Calumet, Mich., kateri je operacijo uspešno preстал, se nahaja na svojem domu, na poti okrevanja.

Ko je nameraval rojak Louis Lazar prekoraciti St. Clair Ave. pri 60. cesti v Clevelandu, je pridrvel avto, ki je moža pobil na tla. Odpeljali so ga v Glenville bolnico, kjer je uro pozneje umrl. Avtomobilist se ni zmenil za svojo žrtev, dirjal je naprej in tudi nihče ni mogel dobiti njegove licenčne številke.

V Clevelandu je preminul po daljši in mučni boleznii pionir v naselbini John Marolt. Ranjki je bil star 67 let, doma iz Bloške police, fara Lož. V Ameriko je došel pred 33 leti.

V Clevelandu je preminul Otto Tekautz, ki je dolgo bolehal. Star je bil 50 let. Pokojni je bil doma iz Kleč. V Clevelandu je bival 33 let.

V Detroit, Mich., je šrna kap zadela Jos. Obravničar na ulici, ko je čakal na električni voz in bil je takoj mrtev. Star je bil 58 let in rojen v Novem selu pri Kočevju.

Nagle smrti je umrl v Genevi, O., rojak Andrej Znidaršič v starosti 64 let. Doma je bil iz vasi Pod Krko, fara Stari Trg pri Ložu na Notranjskem.

200 MOŽ DOBI DELO

pri sekanju kemičnega lesa za Clawson Chemical Co. Dober les in dober prostor. Plača \$1.50 od corda. Male kempe za pečlarje. Orodje proti mesečnemu odplačilu. Vprašajte pri: Clawson Chemical Co., Ridgeway, Pa. (12x)

Peter Zgaga

V Evropi sta samo dve državi, ki nimata morja: Švica in Čehoslovaska. Tudi Madžarska ga spočetka ni imela, pa ji je Italija Reko skomandirala.

Švica torej nima morja in Čehoslovaska ga nima.

Pa je nekoč — ko je slo Čehom za nohte — poklical čehoslovski ministrski predsednik Švehla k sebi slovaškega narodnega voditelja Hlinko in mu ponudil mesto v ministrstvu.

— Dobro, pa sprejem, — je odvrnil Hlinka.

— Katero mesto hočete prevzeti.

— Če ni drugače, mi pa dajte mornariško ministrstvo.

— Kaj? — se je začudil Švehla. — Pa se menda ne šalite? Saj vendar veste, da Čehoslovaska nima morja in ji vsled tega tudi mornariškega ministra ni treba.

— Toda, — je ugovarjal Hlinka. — to je stranska stvar. Saj Čehoslovaska tudi denarja nima, pa ima vseeno finančnega ministra.

Jugoslovanska vlada bo priznala, da je Italija po vseh pravih zavzela Abesinijo in da je neomejena vladarica abesinskega cesarstva.

Doslej je samo Hitler odobril ta rop.

Pa naj poleg Nemčije in Jugoslavije vse države priznajo, da je ravnala Italija pravilno in pravično, Abesinci ne bodo tega nikdar priznali.

In nihče drugi kot samo Abesinci bi morali imeti pri tem odločilno besedo.

Angleško sodišče je včeraj ločilo Američanko Simpsonovo od njenega moža. Za vzrok ločitve je navedla Simpsonova zakonsko nezvestobo.

Ne svoje nezvestobe, pač pa možev. In v tem je ironija.

Po sedmih mesecih se bo angleški kralj poročil z njo.

Mogoče se nekateri Angleži strinjajo z njim, prav dobro pa vem, da je ni pod božjim solincem Angležinje, ki bi odobrila ta njegov korak.

Sem slisal, da so nekateri rojakinje jezne, ker sem omenil v koloni "čudodelne" lonce.

No, pa vzamem besedo nazaj. "Čudodelni" lonci so olrajt za tiste, ki znajo tudi v navadnih loncih kuhati.

Tistim, ki kuhati ne znajo, noben lonec ne pomaga, ne tak in ne tak.

V New Yorku se je vršil proces proti osemnajstletni nezakonski materi, ki je do konca spretno prikrivala nosečnost, v usodepolni noči je pa rodila otroka brez zdravniške ali babilčne pomoči, ga odnesla na streho in ga vrgla na jard.

Otrok se je ubil, ona je bila pa obtožena detomora.

Porotniki so jo proglasili za krivo, toda sodniku so priporočili, naj je preludo ne sodi.

Sodnik jo je postavil za tri leta pod parolo in jo oprostil.

Neka bogata družina se je zavzela zanjo. Dobila bo lepo stanovanje in dobro hrano in osem tisoč dolarjev denarja.

To je vse lepo in človekoljubno. Toda vzgledi mičejo. Marsikatera nesrečna nezakonska mati si bo mislila: — Čemu bi se trudila z otrokom in trpela? Kaj imam od tega? Nji, ki ga je vrgla s strehe v smrt, je dobro. Sodnik jo je oprostil. Stanovanje ima in hrano. Povrh pa še osem tisoč dolarjev. Zakaj bi jaz ne bila tako srečna? — Tako bo mislila in storila po vzgledu svoje "srečne" tovarišice.

Hitite
z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljanju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno došle.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET | NEW YORK, N. Y.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVARŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.85
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 40.—	\$ 41.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET | NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. WILLIAMS:

PRIZNANJE

"A brez dvoma sem prepričan, da je bil moj brat umorjen. "Čudno," je odvrnil policijski nadzornik Donovan in je pozorno motril gospoda. "A pred šestimi meseci ste šli za njegovim pogrebom, kaj ne?" "Seveda." "Pa tedaj niste mislili na umor?" "Ne; zdaj pa sem prepričan o njem," je gospod nejevoljno odvrnil. "Rekel sem vam že, da zahtevam obdukcijo." "Hm..." - Nadzornik se je naslonil nazaj. Odkar je služboval, je imel že zadosti prilike baviti se z ljudmi, ki se trdovratno mislijo na kak umor, ki se ni nikoli izvršil. No, bo pa vseeno malo potipal tega gospoda - Tomaz Carter mu je bilo ime. "Mislim, seveda, da imate koga na sumu?" "Predvsem prosim, da bi bila obdukcija," je Carter trdovratno zahteval. Ko je pa uradnik povedal, da je potrebno, da obdukcijo dovoli tudi žena rajnega, so se Carterjeve oči čudno spremenile. Dejal pa ni nič. "Aha - razumem." Donovan je malo počakal. "Kdo je dal spričevalo o mrliskem ogledu?" "Dr. Larson, hišni zdravnik. Preprost človek. Dejal je, da je nastopila smrt zaradi srčne oslavelosti." "Zakaj pa mislite, da ni bila oslavelost srca?" je suho pripomnil Donovan. "Prej ste dejali, da je, kot vam je povedala vaša svakinja, izpil vaš brat, preden je šel spat, kozarec pomarančnega soka, kot je bila njegova navada in da so ga zjutraj dobili mrtvega. Ali je spala ona v isti sobi, ko on?" "Ne, zmeraj se je pritoževala, da jo njegove smrčanje moti." "Ali niste dejali prej, da je bil zmeraj v denarnih stiskah, ker je v poslednji dobi dobil le kako postransko delo? Kako pa to, da si je mogel po vsem tem privoščiti tako razkošno stanovanje?" "Maud je šla spet v službo," je odvrnil Carter. "Hvalevredno," je menil policijski nadzornik. Toda Carter mu je odgovoril s trpkim nasmehom. Donovan ga je izpraševal še dalje in je zvedel, da je bila Maud pred svojo poroko s Spencerjem Carterjem nastavljen v neki trgovini. Ker je pa njen mož zaslužil tedaj mnogo denarja, je službo pustila in stopila nato ko se je podrla kupčija njenega moža, v službo pri knjigovodstvu tvrdeke Marcham. "Kaj pa imate prav za prav zoper svojo svakinjo, razen tega, da ni mogla prenašati smrčanja svojega moža?" je poizvedoval nadzornik. "Maud je ves čas zapravljala denar in več, kot ga je zaslužil njen mož. Ves čas je občevala s glavnim blaginikom tvrdeke, Johnom Whitleyem." "Ali je vaš brat vedel za to?" "Mislim, da ne." "No, vi ste pa ko nalašč izvrstni tožnik. Mogoče se kaj sumljivega?" "Whitley pojde to soboto na dopust. V ponedeljek pa pride revizor, da pregleda knjige te tvrdeke..." "Tako, tako... No, bomo že videli," je dejal Donovan. "Na vsak način pa molčite o vsej zadevi, dokler vas ne pokličem." Čez tri dni je bilo. Nadzornik Donovan je sedel v svoji pisarni nasproti smrtnobledi, prijetni gospej, ki se je bila na poziv nemudoma oglasila pri njem. "Toda, jaz zares ne vem, čemu mi dajate vsa ta vprašanja," je nekoliko razdraženo pripomnila gospa Maud Carter. "Omenil sem vam že, gospa," je nadzornik mirno povzel, "da nisimo kar nič zadovoljni z nekaterimi podrobnostmi o smrti vašega moža. Vem, ne boste se mogli kar tako odločiti za to, saj je zadeva tudi zares jako mučna, vendar mislim, da je najbolje, če privolite v obdukcijo, da doženemo, da je bilo vse pravilno." "Ne in ne," je zajeceljala. "Nikakor ne dovolim, da izkoplje Spencerja," je povzpela s hreščecim glasom. "Ne dovolim, da se razvijajo vse tiste grozotne reči. To je strašno!" "Kar mirno pomislite, gospa." Nadzornik Donovan je

govoril jako resno in počasno. "Se enkrat vas vprašam: ali dovolite? Saj imate mogoče kak tehten vzrok..." "Ne in ne! Na noben način ne," ga je prekinila Maud Carter. "No, vam pa lahko kar resnico povem..." Nadzornik se je sklonil nad pisalnik. "Truplo smo že izkopali," je prav razločno povedal. "Njene modre oči so se ji od groze na široko razprle. Zdelo se je, da bo omedlela. "Križ božji! Potem vam je pa vse znano? Zakaj mi pa že prej niste tega povedali? Zakaj ste me ves čas tako mučili?" Na ves glas je zaihtela. "A povem vam, da je on več kriv ko jaz. Jaz nisem kupila jaz..." "Saj je že zaprt, tisti vaš John Whitley," je rekel Donovan, a ni povedal, da so ga prijeli samo zaradi čudovitih odkritij v knjigovodstvu tvrdeke Marcham. "Torej vam je on vse izdal?" "Njen glas je siknil do najvišje stopinje in se vresčaje prelomil. "O, ta pes! Pa je vsega kriv. Jaz sem bila le orodje v njegovih rokah. Rekel je, da bo Spencer vse odkril, vse o denarju in o - nama. Rekel je tudi, da Spencer nemara že vse ve in le čaka, da naju zavede v varnost in bo naju nato zgrabil. On je kupil strup. Teža vam pa brez dvoma ni povedal. V majhni, rumeni steklenički je bil. Dal mi jo je on rekel - in je rekel..." Nekaj trenutkov ni mogla govoriti, tako je bila razburjena. "Rekel je, da je strup sicer grenak, a da imajo tudi pomaranče bolj trpek okus..." Storila sem, kar mi je rekel, kar mi je venomer govoril. Nekaj strupa sem kani- la v Spencerjev pomarančni sok, ki ga je zmeraj pil, preden je legel... V rokah me ima... O, ti moj Bog, kaj bodo zdaj storili z menoj? Kaj se bo zgodilo z menoj?" Nadzornik Donovan je odklopil diktafon, ki je bil skrit pod ploščo pisalnika in je po telefonu sporočil svoji tajnici: "Ko boste izjavo prepisali

na čisto, mi jo koj prinesite." Nekaj časa ni bilo slišati ničesar drugega, ko krčeviti plač skrušene žene. Potem je vstopila tajnica s polo papirja. Zvo-nec telefona je zabnel. "Prosim, podpišite," je dejal Donovan in položil protokol pred njo. Nato je prijel slušalo v roko, a je nepremično gledal Carterjevo, ki je srepela v praznino. "Halo. Tu sodni zdravnik dr. Thompson. Obdukcija, žal, brez uspeha. Nikjer niti sledu po kakem strupu. Saj drugega tudi ni bilo pričakovati. In pa, šest mesecev je že preteklo, odkar je bil pogreb..." Nadzornik Donovan je odložil slušalo in se neopazno smehljaj, videč, kako se Carterjeva podpisuje pod čedno, s strojno natipkano besedilo. Bilo je priznanje zločina, ki ga je ne bi bili nikoli mogli obdolžiti.

ALFRED M. LONDON bo naslovil POSEBNO POSLANICO SLOVENCEM AMERIŠKIM DRŽAVLJANOM V ČETREK 29. OKT. 1936 Od 5:45 do 6:00 zvečer po RADIO POSTAJAH: WEAJ, WOR, WINS, WGY Adv't-N. Y. Republican State Committee

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

ROMANI

- ANDREJ TERNOVC. (autor), reliefna karikatura iz minulosti .30
BEATIN DNEVNIK, spisal Luiza Pesjakova. - 164 strani. Cena .60
BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena .60
BELI MECESEN, roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena .40
BRATJE IN SESTRE V GOSPODU Spisal Cvetko Golar. 155 strani. Cena .75
ČRTICE IZ ŽIVLJENJA NA KMETIH, spisal Andrejček Jože. 92 strani. Cena .35
DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena .40
DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena .75
DVE SLIKI, spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena .60
FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek. 182 strani. Cena .60
GLAD, spisal Knut Hansun. 240 strani. Cena .90
GOSPODARICA SVETA, (Karl Figdon) .50
GOZDOVNIK, spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena .75
GOMPAČI IN KOMURSAKI Spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena .45
GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 str. Cena .70
GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe. - 129 strani. Cena .80
HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj. Roman. 79 strani. Cena .40
HELENA, roman, spisala Marija Kmetova, 134 strani. Cena .40
IDJOT, spisal F. M. Dostojevski. STIHI KNJIGE. Cena .325

IZ MINNESOTE

Iz Minnesote poročajo: - Blaž Gorše, star 42 let, je izvršil samomor v svojem stanovanju v Hibbingu. Rojak John Povše ga je našel mrtvega s kroglo v prsih na tleh sobe, ko je prišel k njemu na obisk. Gorše je pustil pismo v slovensčini, ki se glasi, da se je naveličal živeti. Zapustil je veliko družino, enajst otrok, toda zadnje tedne je živel sam, - Mary Baltič, ki je bila obtožena po Johnu Šterku, da mu je grozila z revolverjem v zadnjem juniju, je bila te dni oproščena pred sodiščem v Elyju. - Pred sodiščem na Elyju se nahaja rojak Kalan, ki je obtožen krive prisega v zadevi, ko je zadnjemu pomlad pričel v prid nekemu Fincu, obtoženemu lovsko tatvine.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski tiskovnik Zdrženih državna.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebne dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno povrnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie; Walsenburg, M. J. Bavuk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič.
ILLINOIS: Chicago, J. Bevič, J. Lukančič; Cleero, J. Fabian (Chicago, Cleero, in Illinois)
Joliet, Mary Bambich; La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Joe Zelene
KANSAS: Girard in okolica, Joseph Močnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže; Ely, Jos. J. Pešleh; Eveleth, Louis Gouže; Gilbert, Louis Vesal; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Brvatič
MONTANA: Roundup, M. M. Paulian; Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strubelj; Little Falls, Frank Marš

Važno za potovanje. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y. Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej naše dolgotrajne skrbnosti vam zagotovo damo najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila. Mi predložimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško. Neobzavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi in Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec. Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotovljeno vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Potnavzgor

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

14 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Ne; zakaj gladiš lase tako gladko nazaj. Vidiš, sedaj vem, zakaj si vedno izgledala bolj stroga in drugačna, kot pa sedaj. Lase si si vedno počesala preveč tesno k glavi. Tako lepi lasje — leskečejo kot zlato, kadar sije na nje solnce. In te krasne kite. Samo, kadar jih bom smel razplesti. Kot halja te bodo objemale."

Nad čelom ji zopet razrahlja lase in jih povleče na obraz. Gita mu vse to dovoli in se ne gane, četudi ji rdečica gori na licih. Čuti, da je se je sedaj v njem zbudil umetnik. Vroča hvaležnost do usode jo objame, da bo mogla umetnika zadovoljiti in ga spodbujati.

Njeno glavo prime z obema rokama in ji smeje gleda v obraz.

"Kako žariš, Gita, in kako krasna si taka. Obljubi mi, da boš v bodoče svoje lase vedno nosila tako rahlo razčesane."

Z nepopisnim pogledom se ozre vanj.

"Nobene bolj vroče želje nimam, kot ti biti všeč," pravi s tresočim se glasom.

Džorž jo objame tako tesno, da ji poide sapa. Njegov pogled in njegov glas pretresa njeno dušo.

"Gita, tako mi je, kot bi z večerajšnjim dnevom postal drug človek. Osrečuješ me nad vse meje."

Gita se mu ljubko odtegne.

"Sedaj pa zopet pojdiva doli," ga tiho prosi.

Džorž potegne sapo, kot bi mu bile prsi preozke. Nato zaklene sobo in gre za njo. Roko v roki gresta po stopnicah k materi. Med prvim in drugim nadstropjem srečata gospodično Škrabovo in gospodično Vintar. Obe gospodični malo začuden gledata na oba, ki sta tako zaupljivo šla roko v roki. Džorž stopi na stran in ju pusti mimo z uljudnim pozdravom. Gita se smeje nad začudenimi obrazi ter v naglici predstavi Džorža kot svojega ženina.

Obe gospodični še nekaj časa gledate za obema, dokler ne izgineta. Nato pa se spogledate in nadaljujete svojo pot. Gospa Feldman zopet sedi pri svojem ročnem delu z nedoumljivim obrazom. Džorž jo vpraša, ako bi hotela popoldne iti z njim in z Gito na izprehod. Mati skomigne z rameni.

"Niti za vaju, niti za mene ne bo prijetno, ako grem z vama. Saj tudi lahko ostanem doma."

"Ravno tega nočem, mati. Drugače si vedno šla z menoj. In danes je tako lepo vreme."

"To je res, toda ne maram vaju motiti. Saj sta si sama dovolj," pravi odugno.

"Ali smem nekaj predlagati," pravi Gita.

"Samo povej."

"Do sedaj sem vsako nedeljo hodila samo z gospodično Škrabovo. Žal bi mi bilo, ako bi jo danes pustila samo. Ako bi naju smela spremljati, potem bi imela mati družino. Ali vam je to prav, draga mati? Gospodična Škraba bo prav gotovo zelo vesela, ako sme iti z nami. Razum mene nima nikogar."

"No, mati? To bi bilo zelo lepo, ali ne misliš tako?"

"Zaradi mene; meni bo prav."

Ko gre Gita kmalu nato zopet v svoje stanovanje na kosilo in po gospodično Škrabovo, najde gospodični Vintar in Stegnar v največjem razburjenju. Z vsakovrstnimi vprašanji ste p adli nad gospodično Škraba in ste hoteli natančno vedeti, kako je prišlo do Gitiine zaroke. Gospodična Stegnar po svoji navadi nemirno hodi po sobi, Albertina Vintar pa vzdihuje. Kako dobro je imela gospodična Stangerjeva! Taka sreča pride zelo redko k revnemu dekletu. Moški hočejo dandanes imeti bogate žene.

Gospodična Stegnar pa se pobaha.

"E, kaj — moških bi mogla imeti na vsakem prstu po enega. Toda hočem imeti svojo samostojnost. Če ne dohijm takega, ki bi mi mogel dati prijetnejše življenje, kot ga imam sedaj, potem žvižgam na ves zakon. Žena je vedno ošel, na katerega nalagajo ves tovor, to vem. Nikar se tako žalostno ne držite, gospodična Vintar. Stokrat imamo boljše kot marsikatera žena."

"To je res; tako tako smo same in zapuščene."

Gospodična Stegnar se zaničljivo zasmeje.

"Ali si to mislite mnogo drugače, če ste poročeni? Prenašati morate samo sitnosti svojega strogega moža. Za veselje in za zabavo gre v gostilno ali kamorkoli, samo, kjer vi ne morete biti poleg."

Gospodična Vitar samo vzdihne. Ni imela tako moškimi sovražnih misli kot Stegnarjeva, toda ne upa se odgovoriti. Odločna in prepirljiva gospodična je govorila vse temeljito, kar se je postavilo proti njenim naziranjem.

Pri kosilu so izpraznili steklenico, ki je bila prej odprta za oba zaročenca in gospodična Stegnar porabi priložnost za gostobesedno napitnico. Gospodična Julija Škraba je bila zelo ponosna in srečna, ko gre po kosilu v svoji najboljši obleki in z rdečo pentljo z Gito k Feldmanovim.

Bilo je naravno, da greste obe stari dami na izprehodu pred obema zaročencema.

Gita bi mogla v svojem veselju leteti. Tako lep je bil svet. Z Džoržem se pogovarja o vsem, kar je napolnjevalo njeno srce. Tudi Džorž izgleda ves srečen. Vseeno je bilo dobro, da ga je prejšnji večer naglo in vroče pretakajoča se kri gnala, da je Gito pritisnil na svoje prsi.

Džorž se je s Hermanom Hartmanom telefonično dogovoril za sestanek v neki restavraciji. Pozdravita se s krepkim pritiskom rok.

"To me veseli, prijatelj, da te imam zopet enkrat sam za sebe. Tvoja mati hoče preveč zapovedati. Najrajši bi te povabil v svoje stanovanje, pa je še vse narobe. S časom sem si nabral veliko zbirko vsakovrstnih predmetov, ki so mi bili ravno všeč in katere je z mogel moj revni žep. To so same stvari, ki jih imam zelo rad. In z njimi si bom sedaj uredil pravo stanovanje za samca."

(Dalje prihodnjik.)

SOVJETSKO LETALSTVO NA VIŠKU RAZVOJA

Slika je bila posneta začasa manevrov ruske armade ter kaže stotine padal, s katerimi se je 1.200 vojakov z deli topov in strojuie spustilo za "sovražniško fronto". V teku par minut so montirali strelno orožje in se pripravili na boj.

PRIMORSKE NOVICE

V Trstu je umrla

Ivana Krašević, rojena Sabadin, učiteljica in življenjska družica učitelja Kraševića. Pokopali so jo na barkovljanskem pokopališču.

Goriška občinska uprava

je sklenila zbrati zemske ostanke vseh onih civilistov, ki so za časa svetovne vojne padli v Gorici, v skupni grobnici na goriškem pokopališču. Po dose-danjih ugotovitvah je teh žrtev 220, med njimi tri neznanega imena in porekla. Grobnica bo dograjena že konec t. m. na njej bo naslednji napis: "Goriška občina je zbrala tu ostanke 220 meščanov, ki so pričakovali odrešenja po Italiji, a so padli v času od junija 1915 do oktobra 1918." Pod napisom bodo v kamen vklesana tudi vsa njihova imena. Zanimivo je, da je med njimi 143 slovenskih in 10 nemških imen.

Zaradi bega čez mejo

je bilo te dni prijavljenih goriškemu sodišču spet pet fantov in deklet iz goriške pokrajine in sicer 27-letni Rajmund Princič in 24-letna Avgusta Kumarjeva iz Zgornjega Orovega, 18-letni Tugomir Stebenič iz Šokana, 24-letni Anton Nardin iz Vrtojbe in 26-letni France Plemonti (?) iz Voglarjev pri Trnovem.

Tudi v Zadru

je bil podobno kakor v Trstu odstavljen dosedanj tajnik tamkajšnje fašistične zveze, ki je šele malo časa deloval v za-

drski pokrajini. Za novega tajnika je bil imenovan Atos Bortolucci.

V Cerknem

so karabinerji aretirali 27-letnega Ivana Makuca, ki je doma z Gorja in je bil pred nekaj meseci obsojen na 2 leti zapora zaradi ilegalnega bega čez mejo in nekih drugih prestopkov.

Na Trnovski planoti

je/zapadlo zadnje dni toliko snega, da je bil ponekod tudi na večjih cestah ustavljen skoraj ves avtomobilski promet. Tako so prenehali voziti avtobusi na cestah Gorica-Lokve bilo mogoče z avtom v Črni vrh in Col-Črni vrh. Iz Gorice je le preko Idrije. Predelski prelaz nad Bovecem je bil docela zasnežen in je še sedaj neprehoden. Celo v Logu pod njim je zapadlo pol metra snega.

V Solkanu

se je smrtno ponesrečil 27-letni delavec Venceslav Pavlin. V nekem kamnolomu se je zrušila nanj plast zemlje in kamena. Goriški reševalci so ga nemudoma prepeljali v goriško bolnico, kjer pa je dva dni pozneje podlegel poškodbam.

V Colu nad Ajdovščino

je pogorela hiša kmečkega posestnika 30-letnega Franceta Makuza. Zgorela je tudi vsa oprema. Poleg hiše je ogenj uničil še hlev in v njen shranjeno poljsko orodje, nekaj sena in drugih pridelkov. Škode je 17.000 lir.

SNAGA IN ŽIVILA.

Znano je, da vsebujejo rastline in rastlinski deli, ki so v neposrednem stiku s poljsko ali vrtno zemljo, pogostoma jajčeca črevesnih črvov, ki pridejo v tla z gnojem iz živalskih odpadkov. Čeprav ti črvi po večini ne pomenijo direktne nevarnosti za življenje in jih zdravniška veda brez večjih težav spravi iz telesa, vendar povzročijo lahko težke bolezenske motnje.

Novjša opazovanja nas tudi uče, da morejo rastline, ki jih gnojimo z odpadki, povzročiti težka kužna obolenja, kakor kolero, legar in grižo. Osebe, ki so preble legar, imajo v sebi na primer še mnogo klice te bolezni in jih izločujejo še dolgo časa. Takšni "bacilonosci" so tem nevarnejši, ker se svojega stanja ne zavedajo in ne pazijo vedno na potrebno snago.

Klice legarja in drugih kužnih bolezni ter jajčeca črevesnih črvov "zauživamo" pogostoma z živili, posebno pa, če so ta v surovem stanju in ne dovolj očiščena. Posebno pažnjo

NAJ VAM BO QUEEN MARY
Najhitrejši Parnik na Svetu
Vaš božični parnik za obisk Jugoslavije. Lepota, luksuz in udobnost Vam bo za vedno v spominu.

IZLETI SE VRŠE IZ NEW YORKA preko Cherbourga.

2. DECEMBRA vodja M. S. Ekerovich
16. DECEMBRA vodja H. Weber

Preko Atlantika v 4 dneh.
POZNEJŠI BOŽIČNI IZLET BERENGARIA — 9. decembra
Vodja Alfred Markus

Za podrobnosti se obrnite na svojega lokalnega agenta ali na
CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY NEW YORK

ŠILING ZA SAMOMOR.

V nekem mestecu v bližini Sydneja je umrl Francis Lord, vojaški penzionist, in ostavil vse svoje imetje svoji hčeri. V oporoki je določil, naj njegovi vdovi izplačajo iz tega imetja en sam šiling, "da si vzame tramvaj in se odpelje kamor koli, da se utopi." Ko so prebrali oporoko, je vdova zajokala. Dejala je sodniku, da je moža pred nekim časom zapustila, ker je zelo grdo ravnal z njo. Ko je odhajala, je vpil za njo, naj si tilnik zlomi, preden bi prišla nazaj. Surovo oporoko bodo menda razveljavili.

ŽUPNIK S SEVERNEGA TEČAJA.

Severni tečaj ima tudi svojega župnika. V resnici seveda ta dobri dušni pastir ne staneje prav na severnem tečaju, kjer bi itak ne imel komu pridigovati, temveč v Ponds-Inletu, v zemlji Baffin, kjer stoji severnemu tečaju najbližja cerkvice. In ta župnik se je napotil oni dan v Rim, kjer ga je sprejel papež v avdijenci. Svetemu očetu je opisal svojo župnijo, ki meri 140 tisoč kvadratnih km, toda na 960 kvadr. km pride samo en prebivalec. Šest mesecev v letu je pogreznjena njegova fara v temo, šest mesecev ima pa nepretregoma dan. V njegovi župnji prebiva 108 katoličanov in lani je imel 6000 obhajil.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govore, do kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zajamčite redno dostavljanje lista. Resno Vas prosimo, da vpoštevate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

Pišite nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 20. oktobra: Ile de France v Havre
- 31. oktobra: Vulcania v Trst
- 4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 6. novembra: Europa v Bremen
- 7. novembra: Champlain v Havre
- 11. novembra: Aquitania v Cherbourg
- 14. novembra: Rex v Genoa
- 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. novembra: Bremen v Bremen
- 21. novembra: Lafayette v Havre
- 25. novembra: Normandie v Havre
- 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa
- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 3. decembra: Champlain v Havre
- 4. decembra: Europa v Bremen
- 5. decembra: Vulcania v Trst
- 9. decembra: Normandie v Havre
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 26. decembra: Normandie v Havre

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

- sveta ura v platno vez 90
- v fino usnje vez 1.50
- v najfinije usnje vez 1.80
- v najfinije usnje trda vez 1.80

SVETA URA

- v platno vez 90
- v fino usnje vez 1.50
- v najfinije usnje vez 1.80
- v najfinije usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO

- v platno vez 90
- v fino usnje vez 1.50
- v najfinije usnje vez 1.80

KVIŠKU SRCA

- v imitirano usnje vez 60
- v usnje vez 80
- v fino usnje vez 1.00
- v najfinije usnje vez 1.20
- v najfinije usnje trda vez 1.50
- v bel celluloid vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM

- v ponarejeno 1.00
- v najfinije usnje vez 1.50
- v najfinije usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

- Utjehaj starosti, fina vez 1.00
- Slava Bogu, s mir ljudem fina vez 1.50

Angleški molitveniki:

- (ZA MLADINO)
- Child's Prayerbook: v barvaste platnice vezano .30
- v belo kost vezano 1.10
- Come Unto Me v platnice vezano 30
- v belo kost vezano 35
- Key of Heaven fino vezano 35
- v usnje vezano 70
- v najfinije usnje vezano 1.20
- (ZA ODRASLE)
- Key of Heaven v celluloid vezano 1.20
- v celluloid najfinije usnje 1.50
- v fino usnje vezano 1.50
- Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano 1.30
- Ave Maria: v fino usnje vezano 1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18TH STREET New York